

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Vy Miilu-Maunula	Toimintakausi 2019-2020
Osoite Metsäpurontie 27, Metsäpurontie 29 ja Haavikkopolku 1	
Puhelin 09 310 69816	Sähköpostiosoite Pk.maunula@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Kati Järvinen / Eeva Ylpekkala

<p>Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus (ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)</p> <p>Maunulassa toimii kolme esiopetusryhmää. Pippurit-ryhmä toimii kerrostalossa päiväkodin vieressä, Muskotit päiväkotirakennuksessa ja Neilikat Maunulan ala-asteen tiloissa. Manteleiden integroidussa erityisryhmässä ja Sokerit-ryhmässä on kaksi esiopetusikäistä lasta. Pippureissa lapsia on 21, Muskoteissa ja Neilikoissa 14. Esiopetuksen toiminta-aika on klo 9-13.</p> <p>Esiopetuksen pedagogisessa toiminnassa huomioidaan lapsen mielenkiinnon kohteet. Toiminnallisuus ja leikki ovat olennaisia toimintatapoja. Yhteiset teemat ja projektit muodostavat toiminnan rungon. Teemoja lähestytään musiikin, ilmaisun, liikunnan, tutkimisen, median, ja retkien kautta.</p> <p>Oppimisympäristö on suunniteltu siten, että se tukee lapsen aloitteellisuutta, uteliaisuutta ja innostaa jokaista lasta löytämään mielekästä tekemistä. Ryhmissä näkyvät meneillään olevat teemat ja projektit. Lapset ovat mukana suunnittelemassa leikkejä ja oppimisympäristöjä. Lähimetsä on tärkeä osa oppimisympäristöämme ja siellä liikutaan ja toteutetaan monipuolista toimintaa, esimerkiksi matematiikkaa, tieteitä ja taiteita. Helsingin kaupungin kulttuurikohteet ja oma asuinalueemme kuuluvat oppimisympäristöömme. Yhteistyökumppaneitamme ovat mm. kirjasto ja erilaiset museot.</p> <p>Oppimisympäristömme on monikulttuurinen ja erilaisuutta arvostava. Aikuinen auttaa jäsentämään toimintaa sekä luo turvallisen, sensitiivisen ja kannustavan ilmapiirin. Lapsi voi luottavaisin mielin kokeilla omia taitojaan ja oppia oivaltaen uutta. Oppimista tapahtuu kaikkialla.</p> <p>Toimintakautena 2019-2020 painotetaan aikuisen sensitiivistä vuorovaikutusta, lapsen osallisuutta ja leikin merkitystä.</p> <p>Esiopetuksessa näkyy positiivinen pedagogiikka. Teeman käsittelyssä käytetään mm. hyväksi Huomaa hyvä – materiaalia. Kaveri - ja tunnetaitoja harjoitellaan läpi toimintakauden mm. leikkien, keskustelujen ja kirjallisuuden avulla.</p>

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Lapset osallistuvat yhdessä aikuisen kanssa toiminnan suunnitteluun. Heidän mielipiteitään ja kysymyksiään kuunnellaan ja niiden pohjalta kehitellään yhteisiä teemoja ja projekteja.

Yhteistoiminnallinen oppiminen ja pienryhmätoiminta mahdollistavat jokaisen lapsen osallistumisen ja yksilöllisen tavan oppia. Toiminta suunnitellaan ja rakennetaan niin, että lapsen on mielekästä oppia uusia asioita ja taitoja. Tarvittaessa asioita kerrataan ja harjoitellaan niin, että lapselle vahvistuu tunne osaamisestaan. Teemoissa ja projekteissa yhdistetään eri oppimisen alueita. Opeteltavia asioita käsitellään erilaisista näkökulmista sekä kokeillaan uusia lähestymis- ja toimintatapoja.

Lapset saavat esiopetuksessa aineksia oman ajattelun kehittymiselle, yhdessä toimimiselle, erilaisuuden hyväksymiselle ja suvaitsevaisuudelle. Sosiaalinen oppiminen tapahtuu yhdessäolon myötä, yhdessäolo on kannustavaa, hyväksyvää ja rohkeuteen ohjaavaa. Pidämme tärkeänä hyvää ryhmähenkeä ja positiivista vuorovaikutusta. Ryhmässä saa näyttää erilaisia tunteita, meillä on lupa epäonnistua ja yrittää uudelleen.

Esiopetuksessa harjoitellaan huolehtimaan ja ottamaan vastuuta omista vaatteista, tavaroista ja oppimisympäristöstä. Kestävään kehitykseen kasvamista tehdään näkyväksi mm. kierrätyspaperilaatikolla ja ruokajätteen vähentämisellä. Erityisesti retkeillessämme mietimme luontoon ja sen suojeluun liittyviä asioita. Hyvään oloon vaikuttavia tekijöitä (liikunta, lepo, monipuolinen ruokailu, hyvät tavat) sanoitamme päivittäin.

Monilukutaito, mediakasvatus, tietotekniikkaan ja teknologiaan tutustuminen eheytetään luontevaksi osaksi muuta toimintaa. Lasten käytössä on digikamerat ja tabletit, joiden käyttöä harjoitellaan. Kuvallisuutta harjoitellaan kirjallisuuden avulla, tutustumalla taide- ja lehtikuviin. Harjoittelemme monilukutaitoa erilaisissa oppimisympäristöissä. Pedagogisena tavoitteena on saada lapset ymmärtämään ympäristöään ja näkemään muunmuassa teknologia arkisena asiana ja mielenkiintoisena tutkimuskohteena.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Oppimiskokonaisuuksien aiheet nousevat esiin lasten kysymyksistä, mielenkiinnon kohteista, retkikokemuksista ja ajankohtaisista tapahtumista. Yhdessä lasten kanssa luodaan pedagogisia kokonaisuuksia, joissa huomioidaan monipuoliset työtavat ja laaja-alainen osaaminen. Teemojen ja projektien kesto vaihtelee.

Lasten osallisuus toteutuu teemoja ja aiheita käsiteltäessä. Tällä toimikaudella kiinnostuksen kohteina ovat mm. metsä, luonto, kalat ja eläimet. Metsässä oppiminen ja kestävä kehitys ovat toiminnassa kantavina teemoina koko toimikauden ajan.

Koko päiväkodin yhteisenä teemana on positiivinen pedagogiikka. Huomaa hyvä-materiaali on käytössä kaikissa ryhmissä. Käytämme myös Kummaa-materiaalia osana esiopetuksen toimintaa.

Ryhmässä toteutuu Helsingin kaupungin kielirikasteinen esiopetus (englanti). Englannin kielen opettaja on ryhmissä noin kerran viikossa. Kielirikasteisen englannin tavoitteena on herättää lasten mielenkiinto ja myönteinen asenne kieltä kohtaan.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Dokumentoimalla teemme näkyväksi lapsen maailmaa, oppimista, ajatuksia, ideoita ja mielipiteitä. Lasten toimintaa tuodaan esille päiväkodin/koulun seinillä lasten omista kansioissa ja viikkokirjeissä. Lasten työt ja tuotokset kerätään yhdessä lasten kanssa kasvun kansioihin. Kansioita tekemällä lapsen käsitys omasta oppimisesta vahvistuu.

Lapset arvioivat omaa oppimistaan kertomalla meneillään olevista teemoista ja tapahtumista. Aikuisen kirjaa ylös lasten ajatuksia, mielipiteitä ja tarinoita. Ryhmän kanssa yhdessä pohditaan mikä missäkin toiminnassa on ollut mukavaa ja miksi. Lasten oma itsearviointi kehittyy kun mietitään yhdessä lapsen omaan oppimiseen liittyviä asioita: mikä on helppoa, missä olen taitava tai mitä haluaisin oppia lisää. Jaetaan erilaisia mielipiteitä ja äänestetään yhteisistä asioista.

<p>Huoltajien osallisuus</p> <p>Vanhempien ehdotuksia ja toiveita kuunnellaan toimintaa suunniteltaessa esiopetuksen alussa sekä toiminnan kuluessa. Vanhempainilloissa keskustellaan esiopetuksen toiminnasta ja sisällöistä sekä vanhempien mahdollisuuksista osallistua ryhmän toimintaan. Vanhemmat saavat tietoa esiopetuksen toiminnasta sähköpostilla ja heidän kanssaan keskustellaan lapsen päivän kulusta ja lapsen esiopetuksen sujumisesta. Vanhemmille järjestetään vanhempaintapaamisia, joissa voidaan esitellä lasten kanssa toteutettuja projekteja tai toimia yhdessä jonkun aiheen parissa.</p>	
<p>Yhteisöllinen oppilashuolto (opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)</p> <p>Ryhmien toiminta suunnitellaan fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallista oppimisympäristöä tukevaksi. Ryhmytymistä, lasten osallisuuden ja turvallisuuden tunnetta tukevat yhdessä sovitut toimintatavat, päivien rakenne ja aikuisten johdonmukainen toiminta. Aikuisten toiminnassa on keskeistä sensitiivinen ote. Tunteiden tunnistamista, nimeämistä ja ilmaisua harjoitellaan yhdessä. Materiaalina käytetään mm. Huomaa hyvä, Molli, Piki ja Askeleittain materiaalien avulla. Harjoittelemme ongelmanratkaisua ja haemme uusia toimintamalleja ristiriitatilanteisiin. Tavoitteenamme on erilaisuuden hyväksyminen, toisten arvostaminen, leikkirauhan ylläpitäminen ja vastuunottaminen omasta toiminnasta. Kiusaamistilanteet selvitetään aina.</p> <p>Päiväkodin kolme esiopetusryhmää tekevät yhteistyötä musiikin, leikin, taiteen ja liikunnan muodossa. Tavoitena on päiväkodin koko ikäryhmän tutustuminen toisiinsa ja hyvien yhteisten kokemusten jakaminen.</p>	
<p>Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki</p> <p>Suomi toisena kielenä – opetusta järjestetään pienryhmätoimintana ja integroituna muuhun esiopetukseen. Lapsen esiopetussuunnitelmaan kirjataan monikielisuuden osuus. Vanhempia ohjataan tukemaan lapsen äidinkielen oppimista kotona.</p>	
<p>Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa</p> <p>Kuluvalla toimintakaudella ryhmissä ei ole valmistavan esiopetuksen oppilaita.</p>	
<p>Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt</p> <p>Yksilölliset lapsen erityisen tuen tarpeet huomioidaan lasten esiopetussuunnitelmissa. Tukimuodot mietitään vanhempien kanssa yhdessä. Kiertävää erityislastentarhanopettajaa konsultoidaan tarvittaessa. Kahdessa esiopetusryhmässä toimii veo ja yhdessä erityisavustaja. Pienryhmätoiminta, kerhot ja yksilöllinen tuki ovat ryhmissä käytössä. Oppimisympäristössä huomioidaan oppimisen haasteet (kuvatuki).</p> <p>Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin. - moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksenopettaja, kiertävä varhaiskasvatuksenerityisopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä –opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija 	
<p>Moniammatillinen arviointikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)</p> <p>Keskusteluun osallistuivat S2- opettaja Tiia Elomaa, kiertävä varhaiskasvatuksenerityisopettaja Terttu Pouttu, päiväkodin johtaja Eeva Ylpekkala, Veo Mira Hackman, Vo Anneli Immonen, Pia Pohjankoski ja Kirsi Lamberg</p>	<p>Keskustelun päivämäärä 20.9.2019</p>
<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma) Liite</p> <p>Yhteistoimintasuunnitelmakokous on pidetty syksyllä 2019 Maunulan ala-asteella. Mukana kokouksessa olivat Maunulan koulun alkuopettajat ja alueen esikouluryhmien opettajat. Kts. esi- ja alkuopetuksen yhdessä oppimisen suunnitelma (liite).</p>	<p>25.10.2018</p>
<p>Muut yhteistyötahot</p> <p>S-2 –opettaja, neuvolapsykologi, lasta hoitavat tahot, kiertävä varhaiskasvatuksenerityisopettaja, koulun oppilashuoltotyöryhmä</p>	

